

КОЛЕКЦИЯ
ЖК
КЛАСИКА

*„Класика е това, което на всеки му се
иска да е прочел, но никой няма желание
да четѐ!“*

Марк Твен

Шарл Силвестър

Дяволът на старините

Издателство
ПАРИТЕТ

РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Силвестър, Шарл; „ДЯВОЛЪТ НА СТАРИНИТЕ“

Превод: Васил Д. Юруков

Роман; стр. 200

Шарл Силвестър е известен френски писател, който не е много популярен у нас. Затова с голямо удоволствие ви предлагаме неговият прекрасен роман „Дяволът на старините“. Това е един вълнуващ разказ за бленуваната любов, която се случва в заника на живота на един уважаван в обществото, почитан сред учените, смятан дори за мъдрец сред живите възрастни мъж. Възможна ли е тази любов? Още повече когато обекта на това изпепеляващо чувство е младо момиче, което пленява със своята жизненост и невинност възрастния мъж, който е получил всичко от живота, но не се е насладил на истинската опияняваща любов.

Но това не е просро любовен роман. Шарл Силвестър с голямо майсторство разкрива това психологическо явление, когато възрастни мъж се влюбва в младо момиче или млада жена. На фона на френския прованс с неговата красота и нравите на селските хора, писателят стига до дълбините на човешката душа, която е еднаква и в големия Париж, и в забравените селца... Всеки възрастни мъж в самотата си може да кривне от своя път, завладян от сетния порив за любов. А дали това не е дяволската сянка на сладострастието? Дали старият мъж ще стане за смях, дали за съжаление или ще запази своето достойнство е въпрос с много неизвестни...

За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com - 20% отстъпка

© Предпечатна подготовка Паритет ООД

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-402-9

ТЪРСЕТЕ В „КОЛЕКЦИЯ КЛАСИКА“

1. Истории от американски писатели – **М. Твен, Ф. Брет Харт, Ъ. Томпсън-Ситън, О. Хенри, Дж. Лондон**
2. Разкази от английски писатели – **О. Уайлд, Дж. К. Джеръм, А. Конан Дойл, Р. Киплинг, Саки (Х.Х. Мънро)**
3. **Франсис Брет Харт.** Двама американци и други разкази
4. Руски народни приказки
5. Разкази от руски писатели – **А. Пушкин, Ив. Тургенев, А. Чехов, А. Куприн, Ив. Бунин, М. Булгаков, А. Платонов.**
6. **Андрей Платонов.** Разкази
7. **Ги дьо Мопасан.** Господин Паран и други разкази
8. **Джеръм К. Джеръм.** Трогателна история. Разкази и есета
9. **Артър Конан Дойл.** Да стигнеш навреме. Разкази
10. **Едгар Алън По.** Страшни разкази
11. Кратки разкази от цял свят – **Л. Толстой, Ив. Тургенев, А. Чехов, М. Твен, Ги дьо Мопасан, А. К. Дойл, Дж. К. Джеръм, М. Арцибашев, О. Хенри, А. Аверченко, Х. Х. Мънро, С. Чорни, Ал. Грин, Р. Хауърд, М. Зошченко, Б. Нушич**
12. **Марк Твен.** Невероятни истории. Разкази
13. Приказки от незабравими автори – **П. Бажов, Н. Лесков, В. Гаршин, Д. Мамин Сибиряк, Братя Грим, Х. К. Андерсен, О. Уайлд, Г. Райчев, Е. Пелин**

14. **Джек Лондон**. Властелинът на Магиите. Разкази
15. **Бърнард Шоу**. Пигмалион и шест разказа
16. **А.Толстой, А. Платонов** – Приключенията на Разтъгогин, Съкровен човек
17. **Алексей Толстой** – Петлето и други повести
18. Съветски разкази – **М. Горки, Ал. Куприн, В. Шишков, Ал. Грин, Ал. Толстой, Вл. Булгаков, А. Платонов**
19. Разкази за деца и родители – **Л. Толстой, Н. Лухманова, Д. Мамин Сибиряк, Ал. Серафимович, Вл. Дуров, Ал. Куприн, Л. Чарская, Ал. Толстой**
20. Смешни разкази от близо и далеч – **М. Твен, О. Хенри, Р. Бенчли, А. К. Дойл, Дж. К. Джеръм, Ч. Левър, Х. Х. Мънро(Саки), С. Чорни, А. Аверченко, А. Чехов**
21. **Селма Лагерльоф** – Пръстенът на Льовенскьолдови
22. **Артър Конан Дойл** – Разкази за Шерлок Холмс
23. **Оскар Уайлд** – Жена без значение
24. Любими родни разкази – **Петко Славейков, Любен Каравелов, Иван Вазов, Елин Пелин, Петко Тодоров, Йордан Йовков, Георги Райчев**
25. Разкази за животни – **Л. Толстой, Ал. Куприн, А. Чехов, К. Ушински, Ал. Серафимович, Дж. Лондон, Ъ. Т. Ситън, Фр. Б. Харт, Георги Райчев**
26. Най-добрите криминални разкази – **А. К. Дойл, М. Д. Пост, М. Льоблан, П. Орловец**
27. Кралят на смеха **Аркадий Аверченко** – Тъща къща обръща, хумористични разкази

Шарл Силвестър

1889 - 1948

Шарл Силвестър е роден през 1889 г. в Тюл, регион Лимузен. Произхожда от знатно семейство. Баща му е бил нотариус. Като дете той е живял в дома на своя дядо по майчина линия, Леонард Марк. Учи в семинарията в Льо Дора и в колежа в Лимож, където изучава известно време право.

В началото на 20-те години на XIX век се отдава на литературата. Той е автор на произведения, посветени на проблемите на регионалната идентичност на французите. През 1924 г. получава наградата „Жан Ревел“ за романа си „Aimée Villard, fille de France“. През 1926 г. той е удостоен с литературна награда „Фемина“ за романа „Prodige du cœur“.

През 1932 г. получава титлата рицар-командир на Почетния легион. През 1936 г. е награден с Голямата награда на Френската академия за всичките си заслуги в литературната област.

Приятел и колега на Чарлз Морас и активен член на движението Action Française.

I

В една есенна сутрин, през 1920 година, на спирка Мерл, в съвсем новия и лъскав автобус, който носеше голяма радост на загубените далеч от железните пътища села, една селска двойка седна до големия прозорец, на който бе закачена подскачаща кукличка за щастие. Мъжът хвана с големите си ръце ръцете на своята другарка и застана така, без да се интересува от другите хора.

Той бе облечен в купени от пазара готови дрехи, зле закопчани. На старческата му селска глава имаше доста тясно бомбе, килнато над жълтеникавите му очи с натезали клепащи, под които сякаш тлееше последната жар под пепелта.

Яката си бе украсил с връзка в ярки цветове, купена от някой селски дюкян, явно бе искал да се харесва с нея. Така старите птици, подтикнати от неудържимо желание, се накичват с цветни пера като младите.

Автобусът се движеше със силен шум и клатушкане по занемарения от кантонерите

път. Старецът продължаваше да държи ръцете на жената в грубите си и захабени ръце, приличащи на дръжката на някой стар и постоянно употребяван инструмент. Външния си вид бе успял да промени, но видът на ръцете си — не. Те не бяха ръце на мързеливец: той съзнаваше, разбира се, че са белязани от тежка работа, която прави човека охолен и му дава на старини средства да си достави известни наслади. Пръстите му, с грапавини и брадавици, потрепваха с явно удоволствие по розовите китки на другарката си, които не изглеждаха никак захабени.

Тя бе облечена в зелена рокля, закопчана от горе до долу. И ти се струваше, че някое копче може да изхвъркне всеки момент под напъна на гърдите и пълните ѝ бедра. Една широкопола шапка от жълт филц, украсена с перо от яребица, увенчаваше пухкавото ѝ, червендалесто и закръглено лице с червени като дива ягода устни. Всъщност вниманието привличаха неподвижните ѝ очи, в които имаше хитрина, вместо интелигентност.

Другарят ѝ бе може би към седемдесетте; тя изглеждаше на около тридесет и пет години и току навещдаше глава към него, сякаш искаше да покаже, че му се предава. Той приемаше тази готовност като истински дар: по набръч-

каните му устни се четеше блаженство. По ръба на дрехата му потече малко слюнка, но за да я изтрие, той не отдръпна ръцете си, затоплени в ръцете на жената. От време на време въздишаше силно, а очите му се втренчваха в някоя точка, която виждаше само той и която го омайваше.

Хората поглеждаха със съжаление този, изпълнен с жестоката си и сладка самоизмама, старец и предвиждаха нещастните й последици, докато той си мислеше, че стиска здраво някакво топло съкровище срещу зимата. Друсането на колата го подхвърляше понякога към другарката му: тогава червенина от яд по бузите на жената прикриваше едно бегло вълнение.

Тя измъкна ръцете си леко, някак престо- рено безгрижно, но старческите ръце, които приличаха на грамадни изгладнели насекоми, се размърдаха, за да ги задържат още. Тя бе принудена да му ги подаде пак, но го изгледа с уморен и зъл поглед; а той трепна, защото тоя поглед му се стори като знак за удоволствие.

Автобусът спираше често при влизането в селата пред някоя кръчма, до която стърчеше хвойна, която служеше вместо табела, или недалеч от някой кестен, на който висеше надпис. Шофьорът отиваше да гаврътне някоя

чашка, за да се съвземе и да се ободри. Жените слизаха с кошници в ръце или се качваха със смях и сядаха в колата. Гъски и петли със завързани крака току смесваха гракането си под седалките. Моторът тракаше по стените, а целият скелет на автобуса се тресеше с товара си заедно.

Когато спряха в село Верн, един висок старец, придружен от млад господин, който като че ли бе негов син, и една много красива госпожа, се качиха в автобуса и седнаха близо до странната двойка. Колата тръгна на път, а аз се загледах в новодошлия.

Изразът „почтен човек“, който започна да губи значение, понеже се употребя безразборно, му прилагаше много добре. Въпреки въз-

растта си, той държеше високо дългото си, добре избръснато лице, на което се извиваше благороден и дори величествен нос. Устните му бяха дебели и подвижни; черните му очи, под тъмни вежди, мятаха понякога светкавици, поразяваха с някаква суровост, с някакво отдавнашно могъщество, което рядко се среща. Лицето му бе набраздено с дълбоки бръчки, които го облагородяваха, но не го загрозяваха.

Той наметна палтото си с пелерина, мушна ръцете си в прорезите на палтото и погледна човека, който държеше със свитите си пръсти ръцете на другарката си.

Старият господин се загледа така втренчено, че не забеляза въобще скритата подигравка, с която съседите му гледаха на тази странна двойка

— Млад дядо! — подметна една лелка

— Ще се прекатури колата в дупката, — подхвана друга.

Госпожата и младият господин хвърлиха презрителен и почти гневен поглед на двойката, докато старият господин започна да се оглежда, като че намираше нещо много любопитно в това зрелище.

Пътят зави през още зеленеещо се поле. По ябълковите дървета блестяха на утринна-

та светлина хубави ябълки; по-далеч волове и хора правеха бразда, която ги следваше като сянка.

Свирката на автобуса подплашваше птичите ята край селата и чифлиците. Селски моми се връщаха от чешмите, оставяха стомните на земята и с ръце на кръста се възхищаваха от новата машина. Шофьорът им подмяташе по някоя шега и увеличаваше скоростта.

Старият господин каза няколко думи на младата жена и пак като омагьосан се загледа в селянина, който все още държеше ръцете на нетърпеливата си другарка. Той се въздържаше да направи каквото и да е движение, което можеше да бъде от яд или от презрение.

Когато наближихме Вантак, селянката издърпа ръцете си и измърмори:

— Стигнахме! Ела на себе си, мъжо! Вземи кошницата.

Старецът опули очи, сякаш го бяха събудили неочаквано. А тя изглеждаше много ядосана; виждаше, че хората се подсмиват тихо. За да го накара да се опомни, тя го сръга с лакът. Жената усещаше, че го е направила смешен, като го е накарала да изглежда влюбен. Сега искаше да покаже, че няма никакво чувство към стареца, който се опитваше още да играе на влюбен.

— Ще се отлепиш ли от седалката? — каза му тя със стиснати устни. — Стигнахме вече у дома.

Той стана с мъка, почти вцепенен; тя скочи пъргаво на земята и пое засмяно кошницата, която той ѝ подаде, преди да слезе.

Една жена с костеливо и жълто лице, облечена с черно палто, каза на съседката си, слаба жена, която не можеше да се удържи от смях:

— Не се смей! Човекът е за оплакване според мен... Тази жена може да му бъде дъщеря. Тя беше овчарка в чифлика му... И се ожениха миналия месец. Той си има парички, ако и да не е млад... Тя искаше да си създаде положение. Ще го завре в миша дупка, мръсницата. Все пак, мъчно ми става. Мъжете си губят ума

на тая възраст, направо полудяват. Все едно е да се хвърлят в реката с камък на врата... Заслепяват се, въобще не мислят... Фенера смятат, че е слънце... Най-простата жена, стига да е някоя проклетница, може да ги води за носа...

Старият господин се заслуша, едва скривайки голямата си тъга. Той наведе шапката над челото си и едва отговори на младия господин, който му казваше нещо тихичко. Прибра краищата на палтото си над коленете, като че искаше да се усамоти още повече, въпреки думите на селянките, сърдития мотор и крякането на птиците. Затвори очи дори, но бе явно, че не спи.

Младата жена, като че ли разбираше какви мисли го вълнуват през затворените му клепачи; човек можеше да усети, че споделя тайната му мъка. Недалече от селцето Шервие, тя се наведе към него:

— Ако искате, можем да закусим тук.

Той направи утвърдителен знак с глава и, тъй като се приготви за слизане, младият господин му каза:

— Тате, ще се обадя в гаража, където оставихме нашата кола... Може да са я поправили вече... Ако е готова, някой шофьор ще я докара и ще продължим пътя си за Париж довечера.

Автобусът се спря на площада. Бе паза-

рен ден: жени бяха изнесли купища картофи и зеленчуци; питомни зайци, които мърдаха с уши до кошници с яйца. Едно прасенце, което носеха за краката и опашката, квичеше пискливо, като че ще го колят; воловете му отговаряха от време на време с жаловито мучене. Продавачките дърдореха, мъжете редуваха пазарлъците с псувни, които изпускаха между зъби като орехи.

II

Слязох от автобуса веднага след стария господин. Трябваше да свърша някои работи там и да поръчам на един градинар малко ябълки. Бях любопитен да видя какво ще правят пътниците. Те се възхищаваха от кошовете с ябълки, подмятаха си разни думи за хората и нещата. Младата жена погали ушите на един заек и попита защо си държи едното ухо все клепнало. Една добра жена ѝ отговори засмяно:

— Кой знае, може би за да си почине. Навежда ту едното, ту другото.

Старецът също се засмя; купи си една чепка грозде и го изяде по пътя.